

Carlgren flyr debatten

Integrationsverkets generaldirektör vågar inte ta debatten om varför invandrarna stängs ute från arbetsmarknaden.

ÖPPNA DÖRREN

MAURICIO ROJAS

Samhällsdebattör och vice vd Timbro.

I sin debattartikel i Finanstidningen gör Integrationsverkets chef, Andreas Carlgren, ett påpekande som borde stämma till eftertanke: "En rapport som OECD publicerade i våras visar med tydlighet skillnaden mellan Sverige och äldre invandrarländer som Kanada och USA. Dessa länder har inte som Sverige ett markant gap i fråga om sysselsättning och arbetslöshet mellan den befolkning som är född i landet och utrikes födda."

Denna skillnad kan givetvis inte förklaras med hänvisning till det svenska näringslivets "hinderande föreställningar om människor från andra länder", för att använda Andreas Carlgrens egen formulering. Att dessa "hinderande föreställningar" och diskrimineringen i största allmänhet skulle vara så mycket värre i Sverige än i USA och Kanada är ett uppseendeväckande påstående som jag aldrig sett minsta belägg för. Det som däremot kan både dokumenteras och ger en mer övertygande förklaring till denna skillnad i förmågan att ta till vara invandrarernas arbetskraft är följande omständigheter.

• Den mest markanta skillnaden mellan den svenska och den amerikanska och kanadensiska tillväxtmodellerna gäller förmågan att skapa jobb. I bjärt kontrast mot USA och Kanada har Sverige sedan 60-talet visat en extremt låg jobbtillväxt. Mellan 1960 och 1999 växte sysselsättningen med 140 procent i Kanada och 103 procent i USA men bara med 14 procent i Sverige. Värt att påpekas är att

denna skillnad i jobbtillväxt gäller alla typer av jobb. Resultatet är att i både Kanada och USA växer sysselsättningen betydligt snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Motsatsen gäller i Sverige. Därför är den amerikanska och kanadensiska tillväxtmodellen inkluderande och skapar integration medan den svenska är exkluderande och skapar utanförskap.

• Denna avgörande skillnad kan inte förklaras på något annat sätt än genom att titta på de institutioner som formar respektive arbetsmarknad. Med andra ord, det är inte tekniken, kulturen eller ödet som förklarar skillnaden utan hur vi formar vår samhälls-ekonomi. Det är genom politiska beslut och korporativa ingrepp som vi i Sverige har skapat den utanförskapsalstrande maskin som vår arbetsmarknad är. De mest uppenbara institutionella skillnaderna gentemot USA och Kanada gäller graden och typen av beskattning på arbetet, arbetsmarknadsreglering och lönebildning. Det är dessa aspekter som också förklarar varför vår exkluderande arbetsmarknad slår så hårt mot alla som vill in på arbetsmarknaden – ungdomar och framför allt invandrare.

• Bland de mest destruktiva inslagen i dessa exkluderande institutioner finns en lönebildning som explicit vill göra det omöjligt för mindre produktiva verksamheter att existera. Detta är vad som en gång kallades solidarisk lönepolitik men som i dag, kombinerad med en ohygglig skattebörd på arbetet, hindrar de mest utsatta ingångsmöjligheter till ett produktivt liv och skapar förutsättningar för den svarta arbetsmarknaden.

• Den extrema beskattningen av arbetet, främst de lägst betalda, är ett av de tydligaste inslagen som skiljer den svenska samhälls-ekonomi från den kanadensiska och

2001

DEBATT 3

Släpp in dem på jobbet!

ÖPPNA DÖRREN
ANDREAS CARLGREN
Generaldirektör Integrationsverket

Invandring och nationell karaktär med avseende på tillgång till arbetsmarknad

Ökad etnisk mångfald på de svenska arbetsplatserna är enda sättet att komma någonvar med två avgörande samhällsfrågor: integration och näringslivets

Debattinlägg av Andreas Carlgren i Finanstidningen den 24 november.

den amerikanska. Den totala skatte- och avgiftsbördan på dem som tjänar minst – i detta exempel ensamstående med en halv industriarbetarlön – var 1998 hela 59,6 procent i Sverige kontra 36,4 i Kanada och 33,8 i USA. Att vi plundrar de arbetande fattiga i solidaritetens namn och sedan ger något bidrag tillbaka gör inte saken mindre skadlig ur alla synpunkter.

• Sist men inte minst, i Sverige har vi byggt upp en omhändertagandeindustri som slusar många nykomlingar direkt till en tillvaro i utanförskap och maktlöshet. Så skapar vi den bidrags- och beroendekultur som förstör det som alltid har varit invandrararnas viktiga resurs, nämligen deras kämparanda och viljan att genom arbete och egenmakt erövra en plats i mottagarsamhället. I stället för

detta har vi skapat bidragsfinansierade öar av utanförskap och olikhet. Redan i dag betalar vi ett mycket högt pris för detta i form av växande utslagning, ottrygghet och konflikter.

Sverige är ett delat land. Detta beklagliga tillstånd är skapat av oss själva. Här finns ett politiskt ansvar att utkräva och institutioner att förändra. Om detta borde merparten av integrationsdebatten handla, men jag förstår mycket väl varför Mona Sahlin, Andreas Carlgren och andra i samma ställning och med samma inställning skyr denna debatt som pesten.//

• Sista inlägget i debatten om invandrarna och arbetsmarknaden publiceras på onsdag.

Klimatpolitik ökar utsläppen

Regeringens klimatproposition får motsatt effekt, skadorna på miljön riskerar att öka. Det skriver Anders Ullberg och Håkan Murby. Tänk om innan det är för sent.

Utsläpp av klimatgaser innebär risker för den globala miljön. Alla åtgärder för att minska dem måste ses ur ett globalt perspektiv. De svenska utsläppen är inte blågluga, de blandas med andra i atmosfären.

Detta har diskuterats under en längre tid internationellt och inom EU. Klimatpolitiken inom EU bygger på att man inom unionen som helhet ska minska utsläppen med 8 procent fram till 2010. Med tanke på Sveriges unika förutsättningar har man samtidigt givit Sverige möjlighet att inom ramen för en sådan sammanhållen klimatpolitik öka sina utsläpp med 4 procent under perioden.

Regeringen har i dagarna lagt en klimatproposition. Där vill man i stället minska de svenska utsläppen med 4 procent fram till 2010. Detta, menar vi, är en missriktad ambition eftersom den kommer att leda till att utsläppen från stålindustrin globalt sett kommer att öka.

Det är också en politik som inte bara kommer att kosta enorma summor utan

som också riskerar att äventyra klimatpolitiken. För om vi misslyckas med våra ambitiösa mål är det inte säkert att vi kan komma tillbaka till EU och be att få backa. Vår kvot kan då ha förbrukats av andra länder och utsläppen inom EU kommer därmed att bli större än de annars skulle ha blivit.

Svensk industri är i världsklass, inte minst stålindustrin. Vi släpper ut mindre koldioxid per levererat ton stål än praktiskt taget varje annat land. Svensk stålindustri svarar för cirka 9 procent av landets koldioxidutsläpp, ändå är vår miljöpåverkan lägst i världen. Det finns flera förklaringar till detta: Malmen från LKAB i Norrbotten kan vidareförädlas med extremt låg energiförbrukning. Processerna i våra stälverk är resurssnåla. Den el vi använder är baserad på vattenkraft och kärnkraft. Dessutom spar vi råvaror genom vår inriktning mot höghållfasta stål som är starka och sega. Man behöver mindre volym stål för jämförbar funktion.

Större utsläpp

Våra konkurrentländer släpper ut i genomsnitt 2,2 kilo koldioxid per kilo malmbaserat stål, jämfört med 1,5 kilo i Sverige. Vi anser att svensk klimatpolitik ska ta hänsyn till sådana fakta. Det gör den inte och därför riskerar den politik som förespråkas att medföra en ökning av de globala utsläppen, inte

minska dem. Om vi i Sverige får så hårda restriktioner att stålindustrin inte tillåts växa, att bruksorter får slå igen och att vår export minskar så kommer det stål som i så fall inte längre tillverkas i Sverige att ersättas av stål producerat i andra länder. Så leder den svenska politiken till att de globala utsläppen ökar.

Globalt perspektiv krävs

Hållbar tillväxt och ansvarsfull klimatpolitik kräver ett globalt perspektiv. Man bör sträva efter att genomföra miljöinsatserna där de ger bästa miljöeffekt per satsad krona, det vill säga i länder där man med små insatser kan åstadkomma stora besparingar av koldioxidutsläppen. I Sverige skulle krävas mycket stora insatser redan för mycket små minskningar av utsläppen.

Sverige bör, för sin egen skull, utnyttja ramverken inom de internationella konventionerna och verka för att varor produceras med så låga utsläpp av koldioxid som möjligt. Målet för svensk miljöpolitik måste väl ändå vara att värna miljön, inte straffa oss själva i ambitionen i framsteg som landet med det renaste samvetet.

ANDERS ULLBERG

Vd för SSAB Svenska Stål AB

HÅKAN MURBY

Vd för Jernkontoret

Var inte så otålig, Virin!

Niclas Virin vill omgäende ta bort bolagsskatteeländet. Det finns dock inga tydliga tecken på att industriländerna skulle avskaffa företagsskatten. För den svenska staten innebär den en inkomstkälla på cirka 70 miljarder kronor. Eftersom många av ägarerna finns i utlandet, cirka 40 procent av borsvärdet ägs av utländska ägare, skulle det vara svårt för att inte säga omöjligt för staten att beskatta dessa i ägarledet. En slopad svensk företagsskatt skulle dessutom ofta innebära att andra länder skulle fylla på och ta ut motsvarande belopp som vi då inte längre skulle ta in. Dessa skatteintäkter tillfaller då andra än svenska medborgare. Här ligger nog svårigheten med Niclas Virins förslag; det behövs en internationell samordning för att helt kunna avskaffa företagsskatten.

Det land som är först på plan riskerar att förlora skatteintäkter utan att för den skull fullt ut tjäna på avskaffandet av skatten. Om det sker stegvis är bilden en annan. Det är just det vi ser och därför kommer Niclas Virin att få rätt i att sänkningarna av bolagsskattorna kommer att fortsätta. Ha tålmod, Niclas, så småningom får du kanske rätt!

KRISTER ANDERSSON

Näringslivets skattesakkunnige